

عنوان مقاله:

بررسی رسوب زایی حوضه آبریز سد زنوز در آذربایجان شرقی

محل انتشار:

بیست و سومین همایش انجمن زمین شناسی ایران (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

سیدابراهیم حسینی - دانشجوی کارشناسی ارشد زمین شناسی زیست محیطی، گروه علوم زمین، دانشگاه تبریز

ابراهیم اصغری کلجایی - دانشیار گروه علوم زمین دانشگاه تبریز

علی کدخدایی - دانشیار گروه علوم زمین دانشگاه تبریز

حسین عبادی - کارشناس ارشد شرکت آب منطقه ای آذربایجان شرقی

خلاصه مقاله:

آثار زیست محیطی احداث سدها چالشهای زیادی پیش روی صنعت سدسازی ایجاد کرده و جهت توسعه پایدار باید مطالعات زیست محیطی قبل از احداث سد به صورت کامل و دقیق انجام گیرد و آثار زیست محیطی آن بررسی شود. یکی از این آثار زیست محیطی که تاثیر زیادی در زیست بوم منطقه و عمر مفید سدها و تجهیزات تعبیه شده در مخزن سد دارد، رسوب زایی حوضه آبریز سد و رسوبگذاری در مخزنسد است. در این مقاله رسوب زایی حوضه آبریز سد مخزنی زنوز در آذربایجان شرقی بررسی شده است. در مدت 13 سال از بهره برداری اینسد، حدود 20 درصد از حجم مخزن این سد 6 میلیون متر مکعبی با رسوب پر شده است. در صورت تداوم ورود رسوب با این نرخ، تا 20 سال آینده، سد زنوز کارایی خود را از دست خواهد داد. با توجه به نیاز منطقه به آب حتما باید تدابیری جهت بالا بردن عمر مفید این سد در نظر گرفته شود. با مطالعه عکسهای ماهواره‌ای و نقشه توپوگرافی حوضه آبریز سد و همچنین بررسی های صحرایی با استفاده از روشهای پسیاک وام پسیاک نتیجه گرفته شد که شرایط موجود در حوضه آبریز از جمله خشکسالی، دامداری و کاهش پوشش گیاهی مراتع، کشاورزی در دامنه هاو حاشیه رودخانه ها و فعالیت های معدنی موجب افزایش رسوب زایی در این حوضه شده است. با نمونه برداری از رسوبات مخزن سد و بررسی هایانجام گرفته، دانه بندی رسوبات مخزن سد از نوع شن و ماسه ای تا رسوبات ریزدانه است. جهت کاهش رسوبزایی، حمل و انباشت رسوبات درمخزن سد، ضمن اجرای طرحهای آبخیزداری، بایستی از چرا بیش از حد مراتع جلوگیری شود. برای افزایش طول عمر این سد مخزنی لازمست که همه یا بخشی از رسوبات مخزن سد لایروبی شود.

کلمات کلیدی:

توسعه پایدار، سد زنوز، حوضه آبریز، رسوب زایی، پسیاک

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1149949>

